

Theo Lời Kể Của Cư Sĩ Trâu Tử Linh

1. Hiền hòa dễ mến, bình dị gần gũi

Trước khi theo học ở Viện Hán học Anh quốc, bản thân tôi chưa từng được đích thân bái kiến sư phụ thượng nhân. Vì vậy trong tâm khảm của đệ tử, sư phụ thượng nhân là một bậc trưởng giả đại đức, quanh năm ngồi trên bục giảng kinh, chỉ lối dẫn đường cho chúng ta thoát khỏi mê lầm. Khi ấy, hình ảnh của sư phụ thượng nhân thật xa vời, khó mà với tới. Lúc nghe kinh hoặc khi nghe các vị thiện tri thức chia sẻ về hành nghi của ngài, tôi cũng rất hiếu kỳ: một nhân vật như sư phụ thượng nhân thì việc ăn uống hằng ngày sẽ ra sao? Liệu có khác gì với chúng tôi không? Thường ngày khi trò chuyện với các đệ tử, liệu có khác biệt lớn với lúc giảng kinh chẳng? Ngài có bao giờ nói đùa không?

Bước sang học kỳ thứ hai ở Viện Hán học, tôi may mắn được tận mắt nhìn thấy vị trưởng giả đại đức mà bấy lâu chỉ nghe danh. Sư phụ thượng nhân quả thật hiền hòa dễ mến. Những ngày trời trong xanh, ngài sẽ đi bộ đến nhà ăn để cùng dùng bữa với mọi người. Ban đầu, tôi cứ nghĩ rằng sư phụ thượng nhân sẽ yêu cầu chúng tôi “thực bất ngôn”, tức dùng bữa trong im lặng, nhưng không hề có. Ngược lại, chỉ cần sư phụ thượng nhân đến dùng bữa, bầu không khí trong nhà ăn lại càng trở nên sinh động, hoạt bát và tràn ngập hơi ấm. Sư phụ thượng nhân không nói chuyện nhiều, nhưng mỗi khi ngài vừa dứt lời, theo sau đó thường là những tràng cười; lúc ấy, gương mặt mỗi người dường như đều đọng đầy sự vui sướng. Đối với một người sống nơi đất khách, xa quê vạn dặm như tôi, bầu không khí ấy mang lại cho tôi cảm giác ấm áp và xúc động sâu sắc, tựa như được trở về chính ngôi nhà của mình, chứ không phải đang ở nhà ăn công cộng. Cảm giác ấy lại giống như vào dịp Tết, được đoàn viên sum vầy bên các bậc trưởng bối và anh em trong đại gia tộc. Ở nơi đất nước xa lạ này, tôi vẫn tìm thấy cảm giác thuộc về như đang ở nhà; khiến tâm tôi giờ đây an yên, thân xác cũng chẳng còn lưu lạc nữa.

Sau bữa ăn, nếu có thời gian rảnh, sư phụ thượng nhân thường sẽ khai thị cho mọi người. Do trong nhà ăn rất nhiều người, ngoài nhân viên và thầy trò của Viện Hán học, còn có nhiều tình nguyện viên cùng những nhân giả từ phương xa đến; nên cả căn phòng đông nghịt người, hoặc ngồi hoặc đứng, ai nấy đều cung kính lắng nghe lời dạy của ngài. Vì tuổi đã cao, giọng nói của sư phụ thượng nhân không còn vang dội như xưa, lại thêm việc thuyết giảng rất hao thần tổn khí, nên khi khai thị, giọng của ngài khá nhỏ. Đúng lúc vị trí của tôi lại ở góc phòng, nên nghe không được rõ lắm. Ban đầu cũng có chút phiền lòng, nhưng không ngờ chỉ hai ngày sau, sư phụ thượng nhân đã dùng micro, và các sư huynh cũng lắp đặt hệ thống loa khắp xung quanh phòng. Được nghe rõ ràng từng pháp ngữ ân cần của sư phụ thượng nhân, cứ thế nhẹ nhàng chảy qua tâm khảm, khiến tôi cảm động không thôi.

2. Lục gia trì không thể nghĩ bàn

Sư phụ thượng nhân vẫn luôn dốc lòng hoằng truyền văn hóa truyền thống, không tiếc công sức bồi dưỡng những người kế thừa văn hóa, mong muốn nối tiếp mạch nguồn trí tuệ của cổ nhân, vì vậy ngài đặc biệt quan tâm và yêu thương các học tử trẻ. Trong thời gian tạm trú ở Viện Hán học, dù bận trăm công nghìn việc, ngài vẫn dành thời gian giao lưu, trò chuyện cùng thầy trò chúng tôi. Đôi khi ngẫu nhiên gặp ngài trên đường, chúng tôi căng thẳng đến mức không biết làm sao, còn ngài thì rất hiền hòa hỏi han, trấn an tâm tôi.

Là học viên khóa hai, sư phụ thượng nhân từng tìm toàn thể lớp chúng tôi để trò chuyện, nhằm giải đáp thắc mắc và thấu hiểu tâm tư của học sinh. Ngài cùng chúng tôi quây quần bên chiếc bàn hình bầu dục, còn pháp sư Thắng Diệu thì hầu cận bên cạnh ngài. Mọi người theo thứ tự tuổi tác lớn nhỏ mà lần lượt thỉnh giáo sư phụ thượng nhân.

Vì là lần đầu được tiếp cận sư phụ thượng nhân ở khoảng cách gần như vậy, đến lượt tôi, tôi vô cùng hồi hộp, chỉ dám căn rằng thưa chuyện

với ngài: trước hết là báo cáo sơ bộ dự định của bản thân sau khi tốt nghiệp, hy vọng có thể trở về học viện nơi mình từng theo học để làm trợ giảng, tích lũy kinh nghiệm giảng dạy thực tế, vừa dạy vừa học để cùng tiến bộ, mong rằng tương lai có thể dẫn thân vào công tác giáo dục văn hóa truyền thống. “Cúi xin sư phụ thượng nhân chỉ điểm và gia trì”. Dẫu những lời đó là tâm nguyện bấy lâu, nhưng tôi vẫn không tự tin lắm, ánh mắt dao động chăm chú nhìn về phía sư phụ thượng nhân. Sư phụ ngồi thư thái trên ghế nhìn tôi, nghiêm túc ôn hòa nói ra bốn chữ: “Tiền đồ vô lượng”. Ngay khoảnh khắc ấy, tôi như đứa trẻ nhận được sự khẳng định của trưởng bối, nội tâm trở nên kiên định, tràn đầy tự tin và dũng khí. Cảnh tượng ấy mãi khắc sâu trong tim tôi.

Về sau, khi nhiều lần hồi tưởng, tôi cảm nhận được rằng việc có “tiền đồ vô lượng” hay không không phải là điều ngài muốn tôi quan tâm. Nếu chỉ bận tâm đến “tiền đồ”, tức là lấy bản thân làm trung tâm để làm việc, thì không thể nào đạt đến “vô lượng”. Điều cần chú ý chính là lời ngài chỉ điểm tôi: con đường này rất có ý nghĩa, là đại đạo đáng để dốc trọn tâm lực cả đời theo đuổi. Còn có đạt đến “vô lượng” hay không, hoàn toàn phải xem cách mình đối đãi với từng khoảnh khắc hiện hữu trên suốt hành trình, và cách mình bước đi từng bước một. Bốn chữ đơn giản ấy đã trở thành động lực to lớn của đệ tử, dẫn dắt đệ tử kiên định bước đi trên con đường này.

Tổ biên tập “Thân giáo của hòa thượng Tịnh Không”